

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ ŽDÁR NAD SÁZAVOU

IMUNOLOGIE

MGR. IVA COUFALOVÁ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IMUNOLOGIE

Věda, která zkoumá složení a funkci imunitního (obránného) systému člověka

PODOBORY IMUNOLOGIE:

Sérologie – zkoumá vlastnosti protilátek a jejich reakce s antigeny pro diagnostiku infekčních chorob

Imunochemie – zabývá se chemickou podstatou imunitních dějů

Imunopatologie – studuje chorobné následky imunitních dějů pro organismus

Imunohematologie – zabývá se antigenní skladbou krvinek, zkoumá imunitní mechanismy v hematologii

Imunogenetika – nauka o dědičných základech imunitních dějů

Alergologie – zabývá se výzkumem a léčbou alergických onemocnění

IMUNITA

ODOLNOST, OBRANA YSCHOPNOST

IMUNITNÍ SYSTÉM

- systém zabezpečující ochranu organismu před cizorodým a infekčním materiálem a slouží také k odstranění vlastních odumřelých buněk

FUNKCE IMUNITNÍHO SYSTÉMU

- rozeznat co je pro organismus vlastní a co je cizí, své toleruje a proti cizímu reaguje, zahájí imunitní odpověď, snaží se cizí látku zneškodnit
- zabezpečit imunitní rovnováhu zachování celistvosti organismu
- vznik imunologické paměti, která zajišťuje reakci na opakovaný styk s látkou

Veškeré **cizorodé látky**, které vyvolají v organismu imunitní děj se nazývají **antigeny** – jsou to vysokomolekulární látky bílkovinné povahy.

Antigeny vyvolají specifickou reakci a to je tvorba **protilátek** (na určitý antigen se vytvoří určitá protilátka a ta reaguje pouze na daný antigen) – vysoká specifčnost.

Základní imunitní děj probíhá oběma směry, kdy antigen indikuje tvorbu protilátky a protilátka likviduje antigen

Opačnou vlastností imunity je **imunologická tolerance - vnímavost**. To znamená, že organismus nereaguje na danou látku ani při opakovaném setkání- je nutná k vlastním tkáňovým antigenům ale je škodlivá, když vznikne k cizím antigenům. Při správné funkci imunitního systému je organismus chráněn před původci infekčních onemocnění.

Imunita není neměnná, je ovlivněna např. výživou, pracovními, životními podmínkami, dědičností, věkem.

VÝZNAM IMUNOLOGIE V MEDICÍNĚ

- umožňuje pochopit a posilovat obranné mechanismy proti mikroorganismům
- pomáhá při diagnostice onemocnění
- umožňuje ovlivňovat imunitní mechanismy (imunoprevence, imunoterapie)
- vysvětluje podstatu chorobných dějů při imunopatologických stavech
- základ úspěšné transfuze krve
- úspěšná transplantace orgánů

DĚLENÍ IMUNITY

Vrozená imunita

- druhová
- lokální
- individuální

Získaná imunita

- aktivní
- přirozená
- umělá
- pasivní
- přirozená
- umělá

VROZENÁ IMUNITA

- soubor vrozených schopností odolávat určitým mikroorganismům a cizorodým látkám

druhová – odolnost určitého živočišného druhu vůči některým onemocněním (prasečí mor, záškrť)

individuální – odolnost každého jedince vůči mikroorganismům (streptokok)

lokální – odolnost určitého orgánu nebo systému- slzy, sliny, Ph žaludeční šťávy, kůže, řasinkový epitel v DC

ZÍSKANÁ IMUNITA během života
aktivní imunita –organismus si vytváří aktivně
protilátky

přirozená – postinfekční (po prodělaném
onemocnění)

umělá – vakcinace - podávají se oslabené
mikroorganismy a to vyvolá mírnou reakci a
zůstanou protilátky

pasivní imunita – do organismu jsou vpraveny
hotové protilátky

přirozená - v prenatálním období přes placentu,
po narození kojením (mateřské mléko)

umělá –vakcinace - aplikace hotových protilátek

ZDROJE

- Podstatová Hana, Základy epidemiologie a hygieny, Galén 2009, ISBN 978-80-7262-597-0